

Aan de minister van BZK, Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening,

de heer Hugo de Jonge

Turfmarkt 147, 2511 DP Den Haag

Betreft: Het NPRZ

Heer de Jonge,

Het valt me op dat u zich zo afzijdig houdt van het NPRZ. Natuurlijk sluit ik niet uit dat u zich intensief bemoeit met het reilen en zeilen van dit even prestigieuze als pretentieuze programma, maar dan onttrekt zich dat aan mijn waarneming. Ik kan het in elk geval niet merken aan het jeugdbeleid op Rotterdam Zuid. Het kan u toch niet ontgaan zijn dat het daar niet goed mee gaat, via allerlei signalen in de plaatselijke en landelijke pers, op sociale media en via brieven van onder meer de Wijkraad Feijenoord en ondergetekende? En u zult als bewoner van Zuid toch ook wel het een en ander waarnemen? Bent u er als verantwoordelijk minister soms niet aanspreekbaar op? Waar was je, Hugo?

*Daar gaan we niet over*

‘Ik ben een Haagse bureaucraat is en ik heb geen zin om eindeloos met burgers in Rotterdam Zuid te gaan praten’. Aldus ... , die tot enkele jaren terug het Rijk vertegenwoordigde in het bestuur van het NPRZ. De topambtenaar had heus niet ‘eindeloos’ met burgers hoeven praten om door te krijgen dat het NPRZ niet marcheert zoals het wordt voorgespiegeld. Zijn uitspraak stond in een essay van twee bestuurskundigen die Marco Pastors zó’n peer vonden. De kogels vlogen ons op Feijenoord om de oren toen ik het las.

Zijn opvolger was weinig beter, zo heb ik moeten constateren in het halfuurtje dat me -na hemel en aarde te hebben bewogen- gegund werd. Volgens de rapportages van het NPRZ gaat het toch heel aardig met de ‘pijler school’, vond hij. Alsof er geen brandbrief van de Wijkraad Feijenoord lag. En alsof ik u niet geschreven had over de wederwaardigheden van het Jeugdcentrum CJV, die exemplarisch zijn voor het onverschillige jeugdbeleid op Zuid. Waar was je, Hugo?

*Ken hoe?*

‘Daar zijn we nog niet aan toe’, zo reageerde u ruim tien jaar geleden op mijn aanbod om met ouders, vrijwilligers en professionals te komen tot de ontwikkeling van een hechte pedagogische gemeenschap op Feijenoord. Een eigenaardig antwoord want mijn aanbod lag geheel in lijn met het door u gevraagde advies over de Children’s Zone. Een eigenaardig antwoord ook omdat er net met veel aplomb het Kendoecollege was aangetreden dat ruim baan gaf aan burgerinitiatief; desondanks kon de maatschappelijke ontwikkeling kennelijk pas verder als ze er op de Coolsingel uit zijn hoe dat moet. En al helemaal eigenaardig omdat gemeenschapsvorming toch een belangrijke kernwaarde van het CDA is. Of had u die toen even in de ijskast gezet? Waar was je, Hugo?

*Woorden, geen daden*

Enkele jaren later deed ik eenzelfde voorstel in de vorm van een Right to Challenge dat dat College zo propageerde. Na vruchteloze gesprekken met ambtenaren stuurde ik u daarover een alleszins constructieve brief die echter altijd onbeantwoord gebleven is. Is dat niet erg onhoffelijk? En dat niet alleen naar mij maar ook jegens mijn medebewoners van Feijenoord, hun kinderen en de velen die zich vrijwillig en beroepsmatig voor die kinderen inzetten? Een voorbeeld voor de jeugd is het niet, deze nalatigheid. Waar was je, Hugo?

*De school presteert, de zorg ontzorgt*

Ik zou die ouwe koeien niet uit de sloot halen ware het niet dat ze er tot op heden in zijn blijven liggen waardoor het water aanzienlijk vergiftigd is. Net als het pedagogisch klimaat in de wijken dat ontstond nadat Marco Pastors aantrad. Die sloeg het advies over de Children’s Zone, nota bene opgesteld door een zorgvuldig door de gemeente samengesteld Expertteam, in de wind en kwam met een pedagogiek van de kouwe grond die er op neerkomt dat de school er is voor het verbeteren van de schoolprestaties en de jeugdzorg om de school te ontzorgen. Met deze funeste afslag veronachtzaamde hij het enorme pedagogisch potentieel van vele goede praktijkwerkers die zich met en hart en ziel inzetten voor de vormende vrijetijdsbesteding van de jeugd. Ook versmaadde hij daarmee de kansen die een hechte pedagogische wijkgemeenschap biedt. En u liet dat allemaal gebeuren. Waar was je, Hugo?

### *U bent toch geen schoolmeester meer?*

Daarom stoorde het me dat u onlangs in uw toespraak in Heerlen zo uitgebreid verwees naar uw ervaringen als onderwijzer. Daarmee wekt u als verantwoordelijk minister voor het NPLV licht de indruk dat de jeugd het voor zijn kansen vooral moet hebben van leraren en dat werkers uit andere pedagogische disciplines er niet toe doen, laat staan de ouders. Zo geeft u het verkeerde signaal af want de stukken van het NPLV bevatten wel die brede erkenning en die inclusieve benadering. Ik hoop dan ook niet dat dit soort schoolmeesterspraak tot de vaste ingrediënten hoort van uw openbare optredens als minister voor het NPLV. Heeft u de stukken van dit programma eigenlijk wel voldoende geïnternaliseerd of moet u daarop zelf nog worden onderwezen? Waar was je, Hugo?

### *Hoezo 'succesvolle toekomst'?*

Zonder af te doen aan het probleem van leerachterstanden, het kernprobleem van de jeugd op Zuid is afwijzing. Afwijzing omdat de ouders in armoede leven en ze hun kinderen daardoor niet kunnen bieden wat ze nodig hebben. Afwijzing omdat ze de verkeerde huidskleur hebben. Of afwijzing omdat hun wijk een afvoerputje genoemd wordt. , die ons onlangs ontviel, liet geen gelegenheid onbenut om ons dat voor te houden en daarmee sloot ze aan bij het gevoel van de velen die zich in de praktijk van alledag voor de vorming van de jeugd inzetten. Het tegengif tegen die afwijzing is liefde en toewijding om elk kind het besef mee te geven dat het er mag zijn en dat diens leven het waard is geleefd te worden. En laat die liefde nou net de belangrijkste drijfveer zijn van die praktijkwerkers. Wie echter meent dat die liefde met prestatieindicators kan worden onderhouden of zelfs aangewakkerd weet niet wat liefde is.

Marco Pastors echter zette alle kaarten op de aanpak van leerachterstanden, maakte de scholen daarvoor exclusief verantwoordelijk en koos voor de oubollige en ook toen al volstreekte achterhaalde sturing op prestatieindicators, zelfs op Cito-scores die daar helemaal niet voor bedoeld zijn. Funeste fouten die geleid hebben tot hele magere onderwijsresultaten, een explosieve groei van het beroep op de jeugdzorg en een toegenomen vatbaarheid voor de criminele verleiding. Geeft het niet te denken dat ook Feijenoord en Charlois tot veiligheidsrisicogebied zijn aangemerkt en is het geen gotspe dat het Rijk bij moet springen voor extra inzet op politie en toezicht? Is dat de 'succesvolle toekomst' die de kinderen bij de aanvang van het NPRZ voorgehouden werd? Was er in het hele NPRZ-circuit niemand die Pastors met enig gezag wees op de heilloosheid van de weg die hij insloeg? Hij had beter moeten weten en u kón beter weten, op grond van uw eigen beleidskader jeugd. Waar was je Hugo?

### *Groeit Rotterdam?*

Want ik zie u nog als de gebraden haan de Raadszaal uitlopen nadat dit beleidskader jeugd ('Rotterdam Groeit') in 2016 unaniem door de Gemeenteraad werd omarmd. Zonder meer een goede nota die de belofte inhield dat iedereen die zich inzet voor de vorming van de jeugd, in welk domein ook, ook als zodanig wordt gewaardeerd. Veelbelovend bovendien omdat de 'Top 10 van beschermende factoren voor de positieve ontwikkeling van jeugdigen' van het Nederlands Jeugdinstituut het fundament zou worden van dit beleid. In de jaren daarvoor had u echter al beslissingen genomen die rechtstreeks ingaan tegen die beschermende factoren. En niet lang daarna splitste u ons op Feijenoord een welzijnscowboy in de maag die het in de voorafgaande jaren zorgvuldig opgebouwde jeugdwerk om zeep hielp en naar wie onderzoek loopt naar financiële onregelmatigheden. Het is er onder uw opvolgers van CDA-huize niet beter op geworden en wethouder Achbar komt handen te kort bij het opruimen van de naastplaatsingen van uw en hun beleid. Waar was je Hugo?

### *Uitgebreid beleren*

De brede school heeft ontegenzeggelijk voordelen, zo leert ook wetenschappelijk onderzoek. Maar zou u het als vader van opgroeiende kinderen pikken als zij *verplicht* zijn om elke schooldag twee uur langer op school te blijven vanwege de leertijduitbreiding? De ouders van Zuid moeten dat wel 'want wij doen niet wat ouders willen, maar wat we vinden dat ze zouden moeten willen'. Aldus Marco Pastors waarmee hij zowel het ernstige democratisch als het ernstige pedagogische tekort van het NPRZ illustreert. Ook als hoeder van onze grondrechten moet u toch wel grote problemen hebben met zulke dwang die elke juridische grond ontbeert en blijk geeft van 'detournement de pouvoir'. En vraagt u het anders bij uw collega voor primair onderwijs; deelnemen aan de 'rijke schooldag' is facultatief. Die leertijduitbreiding is een obsessie van Marco Pastors want waarom kunnen die uren niet beter worden gespreid zodat er een betere balans komt tussen rust en activiteit? Bijvoorbeeld drie dagen in de week aansluitend aan de school en dan een dagdeel op zaterdag? Deze verplichting is een schoolvoorbeeld van 'experimenteren met kinderen' maar het wordt desondanks door u gesanctioneerd, terwijl u beter kunt weten. Waar was je Hugo?

### *Stank voor dank*

Niet alleen de resultaten van twaalf jaar NPRZ zijn beschamend. Ook de condities voor de vorming van de jeugd zijn ernstig verslechterd en dat is reden tot grote bezorgdheid. Deze condities zitten 'm eerst en vooral in de personen die zich in de praktijk van alle dag inzetten voor de vorming van de jeugd; maar uitgerekend zij, die het verschil maken in het leven en de vorming van de kinderen, worden als oud vuil behandeld. Zo worden de ouders arm, dom en onmondig gehouden, terwijl zij toch de primaire verantwoordelijkheid hebben voor de vorming van hun kinderen, ook volgens het VN Kinderrechtenverdrag. Bovendien zijn ouders in de eerste plaats burgers met democratische rechten en die worden zwaar geschonden. Ze horen sùbject van beleid te zijn in plaats van object van het 'voor u, over u en zonder u' van Marco Pastors en de zijnen waaronder ook u. Dit dedain naar de ouders blijkt ook uit het woonbeleid: hun huizen worden verwaarloosd, verkocht aan de hoogste bieder of zelfs gesloopt.

Ook de werkers van de dagelijkse pedagogische praktijk valt institutionele minachting ten deel. Ze worden geteisterd met 'kritische prestatieindicatoren' en andere verslavende middelen uit de zuurkast van het *new public management*. Hun financiële zekerheid is onderhevig aan de grillen van schraalhans keukenmeester en door openbare aanbestedingen raken ze zonder opgaaf van redenen hun opdracht kwijt. Zo scheppen de beleidsmakers van het NPRZ een tirannie die hen 't hert doorwondt. Met als gevolg ook een enorme personele discontinuïteit. Dat u hun pijn niet voelt en dat u ze ook niet hoort komt ook omdat ze liever zwijgen; want ze zijn voor hun voortbestaan afhankelijk van de functionarissen die hen dit aandoen, betaald en wel nog wel met ons belastinggeld.

Is deze handelswijze van die beleidsfarizeeërs op zich al verwerpelijk en dom bovendien, dat is extra het geval nu door de algehele krapte op de arbeidsmarkt overal personeelstekorten zijn, ook in de pedagogische disciplines. Dan is het wel helemaal onverantwoord de werkers van de dagelijkse praktijk zo het vel over de oren te halen. Daardoor worden die tekorten nog groter en zijn de bestuurders van het NPRZ bezig aan de boomtak te zagen waar ze zelf op zitten, dit ten koste van de kinderen. Het is niet voor het eerst dat ik dit bij u aankaart. Ziet u dat nou werkelijk niet of bent u echt zo stekeblind? Waar was je Hugo?

### *Een ezel en een steen*

'Dat is niet mogelijk want hij is pas herbenoemd'. Het woordje 'helaas' ontbrak nog net in deze ambtelijke reactie op een verzoek om Marco Pastors te ontslaan, één van de twaalf van de Wijkraad Feijenoord in zijn brandbrief uit 2021 aan uw voorganger . Nou, kan gebeuren, want voordien was zij volstrekt niet op de hoogte van zijn wanbeleid. Toch is deze van het Sanhedrin der beleidsfarizeeërs andermaal herbenoemd, unaniem zelfs en nu dus ook met úw instemming. Terwijl er toch geen aanwijzingen zijn dat hij zijn leven gebeterd heeft. Een gewaarschuwd mens telt voor twee, zou je denken, maar nee hoor. Waar was je Hugo?

### *Hoezo burgerdemocratie?*

Als minister van BZK bent u ook verantwoordelijk voor een 'sterke democratie'. Dat moet u zich toch wel een hoedje hebben geschrokken van het ernstige democratische tekort van het NPRZ. En baart de lage opkomst vanuit de NPRZ-wijken bij de verkiezingen u geen zorgen? De Wijkraad Feijenoord heeft uw voorganger daar uitvoerig op gewezen maar de ambtelijke reactie daarop was bepaald lauwloenig. Voordat u nu aankomt met 'wijk aan zet', het beleidsapparaat is de olifant in de kamer en die wordt ongemoed gelaten. En Marco Pastors doet als volleerd risicojongere zijn best te doen alsof hij zijn leven betert. Is het niet navrant dat u de gemeente Rotterdam de hand boven het hoofd houdt en bakken met belastinggeld gunt terwijl die er -ook wat de burgerdemocratie betreft- met de pet naar gooit? En dat u Marco Pastors handhaaft die van Rotterdam Zuid een waar Pyongyang aan de Maas gemaakt heeft. Waar was je Hugo?

### *Geklooi met geld*

En vindt u het inmiddels zelf ook niet volslagen idioot dat er nu zoveel rijksgeld bij moet om de politie en het toezicht te versterken? Is er bovendien al niet heel wat gemeentelijk en Rijksgeld verspild zijn met dit contraproductieve beleid? Je valt toch van je stoel van zo'n ernstig gebrek aan financiële intelligentie van de NPRZ-partners die het vervolgens ook nog bestaan huilieuilieu te doen bij het Rijk over hoe moeilijk het allemaal wel niet is en mogen we nog meer? Het grote aantal verstandelijk beperkten op Zuid, waar Pastors eens op wees, is in het NPRZ-bestuur goed vertegenwoordigd. Was ik nog rijksambtenaar dan had ik allang bij een minister aan tafel gezeten om die dringend te ontraden nog maar een cent in deze augiasstal te stoppen. Nu doe ik dat als burger en belastingbetaler, met des te meer recht en des te meer reden. En niet voor het eerst, ook in uw richting. Waar was je Hugo?

*Hand in hand*

Kom bij mij niet aan met dat gelul van niet lullen maar poetsen en opgestroopte mouwen. Ze zijn een alibi voor wanbeleid dat met doofblinde dommekracht over de bewoners van Zuid gestoomwalst wordt en dat gespeend is van enige empathie met de werkers van de dagelijkse praktijk. Wie zijn u liever, de burgers van Rotterdam Zuid en hun kinderen? Of de instanties die met elkaar het bestuur van het NPRZ uitmaken en de directeur ervan; wat hebben die nou eigenlijk gepresteerd? Ze hebben de kansen van de kinderen op hun vorming verzwakt in plaats van versterkt.

De hemel verhoede dan ook dat Marco Pastors wordt bevorderd tot de heerlijkheid van het komende kabinet en dan ook nog verantwoordelijk wordt voor het jeugdbeleid in de wijken van het NPLV. Je moet er toch niet aan denken dat hij zijn bekrompen en contraproductieve opvattingen ook nog eens opdringt aan al die andere 190 wijken, zeg!

Neemt u daarom ook eens goede nota van Our Kids .....uit 2015 waarin hij waarschuwt voor het ernstige risico van een groeiende 'opportunity gap' voor de democratie; het werkt de ontvankelijkheid voor 'sterke leiders' in de hand. Hoezeer ..... in die publicatie het voorland schetst waar wij inmiddels in terecht gekomen zijn blijkt uit het feit dat een jaar na het verschijnen ervan Donald Trump gekozen werd tot president van de VS.

Ik begrijp best dat u als scheidend minister nog weinig kunt doen om het tij nog te keren, maar u heeft ook wel erg veel kansen laten liggen. Maar wie weet wordt u burgemeester, dan kunt u als voorzitter van het NPRZ uw voordeel doen met deze brief. Mocht die post echter aan u voorbijgaan dan hoop ik dat we als ambteloos burgers schouder en schouder gaan voor de vorming van de jeugd op Zuid. Ziet u dat zitten dan schets ik u hieronder een wenkend perspectief. En waarom niet? Immers, mensen worden niet geboren maar gevormd, zo stelt Erasmus terecht. En de opvoeding van kinderen is een taak die het meest genade vindt in Gods ogen, aldus het grootste kind dat onze stad ooit heeft voortgebracht.

[www.pedeng.nl/sanklo](http://www.pedeng.nl/sanklo)

Hoogachtend,

Pedagogisch Collectief Feijenoord

Rotterdam, 5 juni 2024

PS. Deze brief komt als open brief op mijn website en wordt via sociale media verder verspreid.